

ἔδωκε περίεξ τῆς ἀμάξης, ὃ δὲ ἔρωσιτοτάμενος μετα-
 ἔξ τῆς θεᾶς καὶ τῶν ἱππῶν κρατεῖ τὸν πυρσὸν τοῦ
 ἤλου, μόλις δὲ τὸν τινασσεῖ ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ παρευ-
 ἴης λάμπει ἡ ἡμέρα.

Ἄποια δυστυχία ὅτι ὁ χρόνος ἀποσβένει ἀκατα-
 πύτως τὴν ὥραιαν ταύτην εἰκόνα!

Ἡ Ἡὼς ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν γίνεται ὠχρο-
 ῖα, δὲν ἔχει πλέον τοὺς διακτύλους ῥοδοβερφεῖς, θέ-
 λει δὲ καταντῆσαι ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀναγγεῖλη τὰς ἡ-
 ἡμερας τοῦ χειμῶνος.

Ἄν καὶ ἡ εἰκὼν αὕτη θαυμάζεται ἀξίως, φέρει ὅμως
 τὰ ἰλαττώματα· διότι ἡ Ἡὼς φαίνεται ὑπερβαλ-
 λάντως κατηρῆς, οὐχὶ δὲ ἀποχρώντως εὐκίνητος· τὰ
 ἔμμενοντα εἰς τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων τῆς δάκρυα δὲν
 εἰσίνονται πολὺ ἐρωτικά· ἐπρεπε νὰ σύρηται, οὕτως
 ἴσασιν, ἐπὶ τοῦ ἀέρος, αὐτὴ δὲ κινεῖται· ἔπειτα τίνος
 εἴκα ἐδόθησαν εἰς τὰς χεῖράς τῆς τόσα δεμένα ἄνθη εἰς
 εἰλλῶν; διατί οὕτε ἐν πίπτει ἐκ τῶν χειρῶν τῆς;

Ἐκ Ῥώμης.

Ἄν ὠμίλησα μέχρι τοῦδε περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ
 Πέτρου· διότι ἀδύνατον νὰ εὔρη τις εἰς οὐδεμίαν
 ἴσασαν φράσεις ἀξίας τῆς καλλονῆς καὶ τοῦ μεγα-
 λῆτος τῆς.

Ἡ πλατεῖα, ὅπου κεῖται ὁ ναὸς οὗτος, ἐξέχει ἴσως
 αἰ ἄλλων πασῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἐν μέσῳ λίαν ἐκτεταμένου περιβάλλου, περικυκλω-
 μένου δὲ στεφανοειδῶς ὑπὸ εὐρυχωροτάτης στοᾶς ὅπου
 ἀρκοῖσι κίονες βαττάζουσι διακόσια ἀγάλματα
 ἀποστῆζ, ὑψοῦται πομπωδῶς εἰς τὸν ἀέρα μεγαλο-
 πύξιστος ὀβελίσκος ἔχων ἔνθεν καὶ ἔνθεν δύο με-
 τὰς δεξιαμῆς, ἐξ ὧν ἀναπηδῶσιν, ἀκτινοβολοῦντα
 καὶ πίπτουσι ψιθυρίζοντα νυκτὸς καὶ ἡμέρας διαυγέ-
 ῖα καὶ ἀέναα ὕδατα.

Ὁ ὀβελίσκος ἐκ σκενίτου λίθου ἐλαξεύθη εἰς ΑΓ-
 ἄστον, ἀνηγέρθη δὲ παρὰ τοῦ Ε'. Σίξτου.

Οὐδὲν παράδοξον ἂν ἡ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Πέτρου
 αὕτη θαυμασιώτατον οἰκοδόμημα· ὁ δὲ κενόδοξος
 ἄλλος Β'. ὅστις ἤθελε ναὸν τὸν τάφον του, ἐμελέ-
 ῖαι νὰ τὴν οἰκοδομήσῃ ὁ μεγαλοφυῆς Λέων δέκατος
 ἡ ἐπεχείρησεν, ἐπιθυμῶν ἐκ πάντων τῶν ἀριστοῦρ-
 ῶν τῆς τέχνης νὰ ἀποτελέσῃ ἕ· ἔξοχον ἀρι-
 στήγημα· τέλος μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἀπεπερατώθη
 τοῦ Ε'. Σίξτου, ὅστις ἤθελε τὰ πάντα νὰ φέρῃ
 εἰς αἰὸν τέλος.

Ἡ ἐκκλησία αὕτη θεωρεῖται ὡς ἔν ἐκ τῶν μεγί-
 ῶν κτιρίων· διαιρεῖ εἰς δύο τὸ βουνὸν Βατικῆνον,
 ἀλλοτεῖ τὸ ἱπποδρόμιον τοῦ Νέρωνος καὶ τὴν περι-
 ῶν ὁδὸν τῶν θριάμβων, ἧτις ἀρχομένη ἐκ τῆς Ῥώ-
 ῖας ἐτελεύτα εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον.

Οὐδεὶς λόγος ἐξικνεῖται νὰ ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμὸν
 ὁ ἀθρόωπου ὅταν εἰσέρχεται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν ταύτην καὶ ἴσταιται ἐκπληκτος ἐπὶ τοῦ μα-
 γνῆτάτου ἐκείνου ἐδάφους μεταξὺ ὀγκωδεδεσῶτων στυ-
 ῶν, ἐμπροσθεν κίωνων ὀρειγαλκίων καὶ διαφόρων ἄλλων
 μαρμαρίων καὶ μαυτωλείων καὶ θυσιαστηρίων καὶ ὑπο-
 ῶν παρατίου θόλου, ἐνὶ λόγῳ ἐντὸς τοῦ περιβάλλου,

ὅπου ἡ ἀλαζονία τῶν διασημοτάτων ποντιφικῶν καὶ ἡ
 φιλοτιμία πασῶν τῶν τεχνῶν δὲν παύουσιν ἀπ' αἰώ-
 ῶν νὰ ἀυξάνωσι τὸν ὑπάρχοντα σκενίτην λίθον, τὸν
 χρυσὸν τὸ μάρμαρον, καὶ νὰ προσθέτωσι μεγαλο-
 πρέπειαν καὶ διάρκειαν πλειοτέραν. Δύναται ἴσως τις νὰ
 ἀνεγείρῃ ὑψηλότερον, ἢ καὶ πλατυτέρον οἰκοδόμημα·
 ἐκ τοσούτου ὅμως πληθῶς κολοσσαίων λίθων νὰ ἀ-
 ποτελέσῃ ἄλον τοιοῦτον μεγαλοπρεπῆς, τοῦτο μόνον ὁ
 μεγαλοφυῆς Μιχαὴλ Ἀγγλος ἦτο ἀξίος νὰ κατορ-
 θώσῃ.

Δέκα ὀκτὼ δόλοκληρα ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀφιέ-
 ρωσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ταύτην.

Ἐκ Ῥώμης.

Ἐξέρχομαι ἤδη ἐκ τῆς ἐκκλησίας τοῦ μοναστηρίου
 τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου.

Καὶ τί ὑπῆγγες νὰ κάμῃς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
 ἁγίου Ὀνουφρίου;

Νὰ ἴδω τὴν δόξαν καθ' ἑλὴν αὐτῆς τὴν ματαιότητα,
 τὴν τύχην, καθ' ἑλὴν αὐτῆς τὰς ἰδιοτροπίας, τὸ ἐξο-
 χον πνεῦμα καθ' ἑλὴν του τὴν δυστυχίαν.

Ἐπῆγον δηλ. νὰ ἴδω τὴν κόνην τοῦ ἀθανάτου ἐκεί-
 νου ποιητοῦ, τὸν ὅποιον ἡ φύσις ἠνάγκασε νὰ σιγουργ-
 ῆσῃ περὶ τὸ ἑβδομον τῆς ἡλικίας του ἔτος, νὰ τε-
 λειώσῃ τὴν ἐλευθερωμένην ἱερουσαλήμ κατὰ τὸ τρια-
 κοπτὸν καὶ νὰ διαμείνῃ ἐρωτόληπτος μέχρι θανάτου·
 ἐπειδὴ ἀπ' οὗ κατηγάλασε τὸ πλεῖστον τοῦ βίου ὅτε
 μὲν εἰς τὴν αὐλήν, ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐξορίαν, ἢ εἰς τὰ
 δεσμὰ, τιμώμενος ἐναλλάξ ὡς δαιμόνιος, ἢ τιμωρού-
 μενος ὡς φρενήρης, ἐξαίφνης περὶ τὸ τέρμα αὐτοῦ
 τοῦ σταδίου προσεκλήθη νὰ στεφθῇ ἤδη λευκοπόλιος
 εἰς τὸ Καπιτώλιον· ἀλλὰ δι' ἄλλην τῆς τύχης ἰδιοτρο-
 πίαν ἀπέθανε τὴν προτεραίαν αὐτῆν τῆς προκειμένης
 στέψεως εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ὀνουφρίου.
 (τῆ 25 Ἀπριλ. 1595).

Ἴδου ἀξία τοῦ Τάσσου ἐπιγραφῆ.

Torquati Tassi
 Ossa hic jacent
 Hic, ne nescius esses, hospes
 Fratres hujus Ecclesiae
 Poserunt (1)

Τὸ τέλος τιμᾶ τοὺς ἀνεγείραντας τὸ μνημεῖον
 τοῦτο μοναχοῦς.

Δι' ἐπιθυμίας ὅτι ὁ Τάσσος περιέπεσεν εἰς φρε-
 νοβλαβεῖαν, ἀλλ' αὕτη ἦτο ὑπερβολικὴ μόνον εὐαισθη-
 σία καὶ ἔξοχος μεγαλοφυῖα.

Δυσκόλως φανταζόμεθα εἰς ποῖον βαθμὸν ἀθλιότη-
 τος ἡ τύχη κατεβίβασε τὸν Τάσσον· ἡ χεὶρ ἐκείνη
 ἧτις εἰκονογράφησε τὴν Ἀρμίδην, τὴν Ἑρμινίαν, τὴν

(1) Ἐνταῦθα κεῖνται τὰ ὀστά τοῦ Τάσσου.
 Διὰ νὰ μὲν γνωστὸν ποῦ ἦτο ὁ Τάσσος, ἐπέγρα-
 ψαν ταῦτα οἱ μοναχοὶ τοῦ μονητηρίου τούτου.